

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТР СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА ДЕРЖАВИ

**МАТЕРІАЛИ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

23 квітня 2024 р.

Черкаси ЧДТУ 2024

Редакційна колегія

Григор О. О.	д.політ.н, професор, ректор Черкаського державного технологічного університету
Демиденко В. В.	к.е.н., доцент, декан факультету економіки та управління
Манн Р. В.	д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та управління
Захарова О. В.	д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління
Одінцов О. М.	д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління
Пріхно І. М.	д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління
Ільченко Н. В.	к. н. держ.упр., доцент, доцент кафедри економіки та управління
Березюк-Рибак І. Р.	к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та управління
Скорик О. О.	к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та управління

Сучасні тенденції розвитку економіки та держави: матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції : 23 квітня 2024 р. [Електронний ресурс] / від. ред. Р.В. Манн; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2024. 84 с.

Матеріали конференції висвітлюють актуальні проблеми і сучасні тенденції розвитку економіки та держави в Україні і світі.

УДК 33:351](063)

Редакційна колегія вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.

УДК 33:351](063)

© Автори, 2024

УДК [332.146:330.341.1]:[658.114:378](043.3)

Настенко Олег

факультет економіки та управління

Черкаський державний технологічний університет

Науковий керівник: Захарова О. В.

д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління

СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА БІЗНЕСУ ТА ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Економіка України сьогодні перебуває у досить важкому й затяжному кризовому стані, в основі якого лежить цілий комплекс проблем різної етимології, основною та більш руйнівною з яких є військовий напад сусідньої країни-агресора. При цьому ситуація на стільки є загостреною, що для того, щоб стабілізувати стан в країні, потрібно не лише зупинити та прибрати негативні дії, які призвели до тих чи інших кризових проявів, а й ліквідувати ті негативні наслідки, які вже відбулися від діє різних кризових аспектів. Силами одного учасника ринкової економіки успішно й швидко подолати весь комплекс проблем практично не можливо. Саме тому стратегічне партнерство різних учасників ринкових відносин дозволить акумулювати зусилля на вирішенні найбільш гострих проблемних аспектів через досягнення синергетичного ефекту. Серед різних можливих варіантів партнерства найбільш перспективним, на наш погляд, є конструктивна взаємодія бізнесу і освіти.

Стратегічне партнерство між бізнесом та освітою в Україні стає все більш важливим у сучасному світі. Це партнерство ґрунтується на взаємній вигоді та спільних цілях, і воно може принести значні переваги як для бізнесу, так і для освітніх закладів [1-3]. Основними перевагами, які отримує бізнес від стратегічного партнерства з закладами освіти слід вважати:

1. Полегшений доступ до молодих кваліфікованих кадрів та талантів. Заклади освіти через різні форми співпраці (дуальна форма навчання; запрошення провідних фахівців для проведення лекційних занять на постійній основі або за проблемною тематикою; забезпечення місця для стажування та практики студентів на виробництві тощо) можуть спростувати для бізнесу доступ до талановитої молоді (студентів, випускників, викладачів), які мають необхідні знання та навички, мотивовані до апробації своєї компетенції на практиці та набуття досвіду.

2. Активізація досліджень на актуальну для бізнесу тематику та генерування інноваційних рішень. Співпраця підприємців з закладами освіти може допомогти бізнесу розробляти нові продукти та послуги, а також проводити сумісні дослідження та розробки. При цьому до розробок з боку освіти можуть залучатися не лише викладачі, а й студентство, які мають більший рівень креативності та інноваційності думок, не бояться експериментувати.

3. Підвищення бренду роботодавця та іміджу підприємства на ринку. Співпраця з авторитетними і високо рейтинговими закладами освіти може допомогти бізнесу покращити свій імідж та репутацію на ринку, що стане умовою для додаткового залучення талантів і підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання на ринку.

4. Запровадження системи безперервного професійного розвитку на підприємстві. Заклади освіти можуть стати тією базою, яка стане платформою для професійного розвитку та підвищення кваліфікації всіх категорій персоналу на постійній основі, у тому числі і через проходження підготовки в аспірантурі та докторантурі університету.

Основними перевагами, які отримують заклади освіти від стратегічного партнерства з бізнесом слід вважати:

1. Фінансова та матеріальна підтримка. Бізнес може надавати освітнім закладам фінансову підтримку у вигляді стипендій найбільш талановитим студентам і аспірантам; грантів, спрямованих на підтримку провідних досліджень; обладнання для створення лабораторного фонду; інших ресурсів, необхідних для організації навчального процесу та покращення якості освітніх послуг.

2. Надання студентам і випускникам можливості отримати практичний досвід, що покращить їх резюме та підвищить цінність на ринку праці. Співпраця університетів з бізнесом може дати студентам можливість отримати цінний практичний досвід роботи та конкурентні навички, необхідні для подальшої успішної кар'єри як на даному, так і на інших підприємствах.

3. Доступ університетів до нових технологій. Бізнес може надавати закладам освіти доступ до нових технологій та інновацій, які є у нього в розпорядженні.

Звичайно, що час та умови життя суттєво впливають на можливості реалізації партнерства бізнесу і освіти та перспективи досягнення ним перелічених переваг для кожної сторони. За сьогоденних умов господарювання, соціально-економічної та воєнно-політичної обстановки в регіонах України можливо виділити такі особливості стратегічного партнерства бізнесу та освіти в країні:

1. Реформування системи вищої освіти. Заходи, які останні п'ять років відбуваються в освітньому середовищі (проведення акредитаційної експертизи освітніх програм за новими умовами; оптимізація мережі державних та національних ЗВО тощо), сприяють тому, що реформовані університети набувають більших можливостей для перспективного розвитку і тому будуть більше відкритими й зацікавленими у реалізації на практиці різних форм співробітництва з бізнесом.

2. Фокус уваги на практико-орієнтованій освіті. Заклади освіти в Україні все більше зосереджуються на практико-орієнтованій освіті, яка готує студентів до роботи в реальних умовах. Це робить співпрацю з бізнесом ще більш актуальною через формування у випускників не лише теоретичних знань, а й практичних навичок, необхідні для майбутньої успішної кар'єри. Співпраця з бізнесом стає ключовим елементом такої освіти, оскільки це дозволяє студентам отримати реальний досвід роботи, зрозуміти вимоги ринку праці та навчитися вирішувати практичні завдання в умовах реального часу. Така взаємодія з бізнесом допомагає створити більш пристосовану та конкурентоспроможну робочу силу, що відповідає потребам сучасного ринку праці.

3. Використання нових технологій. Нові технології, такі як штучний інтелект, онлайн-навчання та віртуальна реальність, відкривають нові можливості для співпраці між бізнесом та закладами освіти. Наприклад, онлайн-навчання дозволяє компаніям створювати власні освітні курси або співпрацювати з університетами для навчання працівників. Штучний інтелект може бути використаний для розвитку персоналізованих навчальних програм, які враховують потреби та індивідуальні характеристики кожного працівника та студента. Віртуальна реальність дозволяє створювати тренажери для тренування нових навичок та вирішення реальних проблем, що зустрічаються на робочому місці.

4. Міжнародне співробітництво. Українські заклади освіти все активніше співпрацюють з зарубіжними партнерами. Це може допомогти їм налагодити партнерські відносини з іноземними компаніями. Співпраця українських закладів освіти з міжнародними партнерами відкриває нові можливості для студентів та науковців. Вона сприяє обміну знаннями, досвідом та кращими практиками з іноземними університетами та науковими центрами. Ця співпраця може включати обмін студентами та викладачами, спільні наукові дослідження, організацію міжнародних конференцій та семінарів, а також реалізацію спільних освітніх програм та проєктів. Вона сприяє розвитку міжнародної співпраці, розширює можливості для отримання якісної освіти та сприяє взаємному збагаченню культур та наукових традицій. Така співпраця є важливим кроком у підготовці кваліфікованих кадрів, а також сприяє підвищенню престижу

української освіти на міжнародній арені.

Все перераховане чітко наводить на думку, що стратегічне партнерство бізнесу і освіти є дуже корисним та перспективним вектором розвитку регіональної економіки, особливо це має проявитися в повоєнний період. Саме тому органи регіональної влади мають докладати зусиль для створення на рівні регіону сприятливого середовища для пошуку партнерів між зацікавленими сторонами та реалізації між ними спільних проєктів. Такі проєкти апріорі дозволять на комплексній основі підвищити рівень конкурентоспроможності регіону. Разом з тим, на цьому шляху є певна кількість викликів, які мають бути подоланими, щоб отримати синергетичний ефект, про який йшлося на початку роботи. По-перше, в Україні все ще не до кінця сформована культура співпраці між бізнесом та освітою. Це може ускладнювати процес успішного налагодження партнерських відносин. По-друге, нестача фінансування може бути перешкодою для співпраці між бізнесом та закладами освіти. По-третє, бюрократичні бар'єри можуть ускладнювати реалізацію спільних проєктів та надовго відтермінувати отримання кожною стороною потенційно можливих переваг.

Отже, стратегічне партнерство між бізнесом та освітою є важливим фактором розвитку економіки та суспільства України. Цей вид партнерства може принести суттєві переваги як для бізнесу, так і для освіти, сприяючи зростанню кваліфікації робочої сили, підвищенню інноваційного потенціалу регіону і країни, покращенню якості освітніх послуг. Стратегічне партнерство між бізнесом та освітою в Україні має великий потенціал для розвитку. Зростання ролі якості освіти, фокус на практико-орієнтовану модель освіти, використання нових технологій та міжнародне співробітництво можуть сприяти подальшому розвитку цього партнерства. Важливо, щоб усі зацікавлені сторони – бізнес, заклади освіти та держава – співпрацювали для подолання існуючих викликів та створення сприятливих умов для розвитку стратегічного партнерства. Розвиток ефективної взаємодії між цими двома секторами економіки сприятиме підвищенню якості освітніх програм за рахунок їх більшої відповідності потребам роботодавців; зростанню рівня працевлаштування випускників за фахом завдяки набутим під час навчання практичним навичкам та досвіду; підвищенню рівня інноваційності бізнесу за рахунок співпраці з науковими співробітниками та студентами; зростанню конкурентоздатності української економіки на світовому ринку.

Список використаних джерел

1. Захарова О.В., Настенко О.Р. Стратегічне партнерство бізнесу та освіти як умова активізації розвитку ІТ-сфери України. *Економіка і організація управління*. №1 (49). 2023. С. 5-15.
2. Захарова О.В., Настенко О.Р. Розвиток економічного простору регіонів України через активізацію партнерства бізнесу та освіти. *Економіка і організація управління*. 2023. №2 (50). С. 5-15.
3. Хоружа Л., Тадеуш О. Партнерство освіти та бізнесу: у пошуках нових форм взаємодії. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2020. Вип. 1. С. 7-16.

ЗМІСТ

Бабич Л., Бєлова І. О., Губар О. Є. АДАПТАЦІЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ В СІЛЬСЬКИХ ГРОМАДАХ ШЛЯХОМ НАВЧАННЯ ЦИФРОВІЙ ГРАМОТНОСТІ.....	3
Балко В. (кер. Пріхно І. М.) КАДРОВИЙ ГОЛОД ПІДПРИЄМСТВ ТА МЕТОДИ БОРОТЬБИ З НИМ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	5
Балко В. (кер. Якушева О. В.) ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ПОТЕНЦІАЛ І РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА.....	7
Балко В. (кер. Скорик О.О.) СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ У СМАРТ-МІСТІ: ПЕРЕТВОРЕННЯ УРБАНІЗОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА ЧЕРЕЗ ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ.....	9
Близький А. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ.....	11
Геновська А. (кер. Ільченко Н. В.) ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПУБЛІЧНОМУ СЕКТОРІ.	13
Глухова А. (кер. Березюк-Рибак І. Р.) ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	16
Заяц Д. (кер. Захарова О. В.) ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	18
Заяць О. (кер. Захарова О. В.) ВАЖЛИВІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА УКРАЇНСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	20
Ільченко М. (кер. Слинько М. Ю.) СТАН РОЗВИТКУ РИНКУ ВІДЕОІГОР В СВІТІ.....	22
Калашніков А. АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ТА ВПЛИВ ВІЙНИ НА ТУРИСТИЧНУ ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ.....	24
Кивгило О. (кер. Ільченко Н. В.) ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	27
Коваленко М. (кер. Березюк-Рибак І. Р.) ОЦІНКА РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТБАНКУ ТА МОНОБАНКУ	30
Козирєв Д. (кер. Захарова О. В.) ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ РОЗУМНОГО МІСТА.....	32
Колесник В. (кер. Скорик О.О.) ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЖИТТЯ.....	35
Колесник В. (кер. Якушева О. В.) ІНСТРУМЕНТИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА.....	36
Красіков С. (кер. Одінцов О. О.) ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ НА СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	38

Куцарський О., Білова І.О., Нагайчук Н. Г.

РИЗИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	40
Левченко О., Нагайчук Н. Г., Якушев О. В.	
РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ СІМЕЙ УЧАСНИКІВ АТО/ООС.....	42
Лебедько М. (кер. Захарова О. В.)	
ТАЛАНТИ ЯК УМОВА ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	44
Матвієнко О. (кер. Бітюк І. М.)	
РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	46
Назаренко В. (кер. Ільченко Н. В.)	
АДВОКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ПУБЛІЧНУ ПОЛІТИКУ.....	48
Настенко О. (кер. Захарова О. В.)	
СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА БІЗНЕСУ ТА ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	50
Огілько Д. (кер. Ільченко Н. В.)	
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ ТА ГРОМАД В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	53
Панченко Д. (кер. Ільченко Н. В.)	
МОДЕЛЬ ЗРІЛОСТІ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОРГАНІЗАЦІЯХ.....	56
Патрус І. (кер. Скорик О.О.)	
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО МАРКЕТИНГУ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПРОСУВАННЯ НОВОВВЕДЕНЬ НА РИНКУ.....	58
Патрус І. (кер. Ільченко Н. В.)	
АНАЛІЗ СТАНУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В УКРАЇНІ.....	60
Пелих В., Нагайчук Н. Г., Якушев О. В.	
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ПІДТРИМКА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	63
Підкуйко А.	
ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР.....	65
Проданов Д.	
МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ.....	67
Ромашко І. (кер. Березюк-Рибак І.Р.)	
НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	69
Сердюк О.	
ВПЛИВ БРЕНД-МЕНЕДЖМЕНТУ НА РОЗВИТОК МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ.....	71
Сорока А., Нагайчук Н. Г., Якушев О. В.	
РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНИХ КРИЗ...	74
Фаяук О. (кер. Захарова О. В.)	
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ.....	76
Шульга О. (кер. Березюк-Рибак І.Р.)	
КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА КРЕАТИВНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	78